

23 decembrie 2020, nr.08-1/74

RAPORT PRIVIND VIZITA PREVENTIVĂ INSPECTORATUL DE POLIȚIE CĂLĂRAȘI

09 decembrie 2020

Raportul a fost elaborat de,
angajații Oficiului Avocatului Poporului:

- Aladin LOZAN, consultant, Direcția prevenirea torturii
- Iurie DUBENCO, consultant principal, Direcția prevenirea torturii
- Diana MAZNIUC, analistă de proiect
- Alexandru ZUBCO, șef direcție, Direcția prevenirea torturii

A. INFORMAȚII GENERALE DESPRE VIZITĂ

În conformitate cu dispozițiile paragrafului 8 din Regulamentul de organizare și funcționare a Oficiului Avocatului Poporului aprobat prin Legea nr.164/2015 și a art.24, al.2 din Legea cu privire la Avocatul Poporului nr.52/2014, la 09 decembrie 2020 a fost efectuată o vizită preventivă la Inspectoratul de poliție CĂLĂRAȘI (în continuare IP Călărași).

Scopul vizitei: Monitorizarea situației persoanelor reținute și aflate în custodia poliției în contextul elaborării Raportului special al Avocatului Poporului privind situația persoanelor reținute și aflate în custodia poliției¹.

Alte vizite:

17 mai 2017 (Oficiul Avocatului Poporului).

26 septembrie 2017 (Consiliul pentru prevenirea torturii)

Standarde de monitorizare:

- 1) Rezoluția CES nr.663 C (XXIV) din 31/07/1957 privind Ansamblul de reguli minime pentru tratamentul deținuților;
- 2) Recomandarea Comitetului de miniștri ai statelor membre, referitoare la Regulile penitenciare europene REC (2006)2;
- 3) Rezoluția ONU nr.43/173 din 09/12/1988 privind Principiile pentru protecția persoanelor aflate sub orice formă de detenție sau închisoare;
- 4) Rezoluția ONU A/RES/57/199 din 18/12/2002 privind Protocolul opțional la Convenția împotriva torturii și a pedepselor sau tratamentelor inumane sau degradante.
- 5) Rezoluția ONU 40/33 din 29/11/1985 privind Ansamblul de reguli minime ale Națiunilor Unite cu privire la administrarea justiției pentru minori (Regulile de la Beijing);
- 6) Recomandarea Rec (2006)13 a Comitetului de Miniștri al statelor-membre privind detenția provizorie, condițiile în care are loc aceasta, precum și aplicarea garanțiilor împotriva abuzului;
- 7) Convenția europeană pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale (CEDO) (articolul 3), protocoalele la CEDO și jurisprudența Curții Europene a Drepturilor Omului, Convenția europeană pentru prevenirea torturii și a pedepselor sau tratamentelor inumane sau degradante din 1987, precum și rapoartele Comitetului European pentru Prevenirea Torturii (CPT) privind situația din Republica Moldova;
- 8) Codul de executare / Statutul Executării pedepsei de către condamnați.;
- 9) Legea cu privire la poliție.

NOTĂ: Aspectele relatate în Raportul de vizită descriu exclusiv situația din ziua monitorizării!

B. INFORMAȚII GENERALE DESPRE INSTITUȚIE

Inspectoratul de poliție Călărași se află în or. Călărași, str. Alexandru cel Bun 149. Instituția este condusă de comisarul principal Oleg RĂU.

IP Călărași dispune de izolator (de tip vechi) funcțional. Izolatorul de detenție provizorie asigură detenția persoanelor reținute pe un termen ce nu depășește 72 ore pentru adulți și 24 ore pentru minori. Această locație se află la demisolul IP. Accesul este asigurat din holul IP.

¹ Această vizită de monitorizare a fost organizată în cadrul proiectului „Apărătorii împotriva torturii”, implementat de Oficiul Avocatului Poporului cu susținerea financiară a Uniunii Europene și Fundației Soros Moldova.

În 2009 activitatea izolatorului a fost sistată prin ordinul MAI nr.314 din 24/08/2009. Ulterior, activitatea acestuia a fost reluată din 2011, urmare a ordinului MAI nr. 5 din 10/09/2011. Anual, au loc reparații cosmetice, în limita mijloacelor financiare disponibile. IP a susținut că implementează cu diligență recomandările Avocatului Poporului/ Consiliului pentru prevenirea torturii în acest sens.

C. COOPERAREA

Angajații IP au manifestat deschidere spre cooperare și comunicare directă pe durata vizitei. Angajații OAP nu au avut restricții la accesul în instituție, la registrele de evidență a persoanelor reținute, biroul de anchetă, blocul sanitar, blocul alimentar, curtea de plimbări și spațiile de detenție. Au fost intervievați 10 angajați ai poliției (ofițeri de urmărire penală, ofițeri de investigații, polițiști ce participă la reținere) pe domeniul de monitorizare.

D. REALIZAREA GARANȚILOR LA REȚINERE

De la începutul anului 2020 IP Călărași a reținut 56 persoane, dintre care 1 femeie și 2 minori.

D1. REȚINEREA PERSOANEI DE POLIȚIE:

Cu referire la timpul deplasării persoanei de la locul reținerii la sediul poliției, angajații chestionați au relatat că acesta are loc de la 1 - la 3 ore. Aceștia au afirmat că în decursul perioadei de 30 min -3 ore, se întocmește actul de reținere, iar reținutul are acces la facilitățile necesare (*apă, baie, alte utilități*). **Comasând timpul declarat de la reținerea de facto cu perioada de întocmire a actului de reținere reiese că termenul reținerii (3 ore) este depășit.**

Suplimentar, opinăm că crearea unui mediu confortabil între condițiile tehnice și condițiile psihologice contribuie la prevenirea relelor tratamente. Mai mult, acestea pun în aplicare garanțiile procesual-penale oferite persoanei reținute, demonstrează capacitatea cuplării interesului procesual-penal și criminalistic, penal cu principiul umanismului. Este recunoscut că angajaților poliției le revina o sarcină complexă, și anume de a identifica autorii infracțiunilor și de a construi retrospectiva ilegalității. Cu toate acestea, faptul dat nu permite justificarea constrângerii drepturilor inerente ale persoanei, precum accesul la utilități și la informație, ambele elemente rămân imunitare, inopozabile statutului de bănuț, învinut sau inculpat.

Un aspect pozitiv manifestat de angajații IP Călărași este că aceștia nu recurg (potrivit chestionarelor) la aplicarea uzului de forță, mijloace și armei de foc. În rare cazuri, polițiștii au aplicat cătușele și procedura sambo **Politicile pașnice în activitatea poliției sunt apreciate și încurajate. În același timp, opinăm că este necesară pregătirea continuă a angajaților în ceea ce ține de aplicarea tehnicilor non-ofensive la reținere, inclusiv comunicare, dialog și mediere.**

63% dintre angajați au susținut că drept temei de reținere a persoanei a fost „punerea în aplicare a prevederilor art.166 CPP”, alți 37% au afirmat că „persoana se află în căutare”. **Aplicarea instituției reținerii urmează a fi racordată fiecărui caz, cu remarcarea temeiurilor obiective care fac posibilă realizarea acesteia, dar și cu respectarea exigențelor procesual-penale.**

Aplicarea art. 166 Cod de procedură penală pe bandă rulantă poate devini o practică vicioasă, care poate atenta dur asupra libertății individului și a demnității umane. Angajații poliției urmează să manifeste maximă diligență. Practica aplicării reținerii în scop preventiv, fără cercetarea profundă a circumstanțelor cauzei, sau fără a le supune unui exercițiu concurențial, poate compromite eficacitatea acestui mecanism procesual-penal. Transformarea instituției reținerii într-un procedeu de rutină prin sine înseamnă tratament inuman sau degradant.

Informarea despre temeiurile reținerii are loc în formă *verbală, verbală contra semnătură și verbală și în scris contra semnătură*. Aceasta are loc atât în momentul reținerii de facto, precum și în timpul întocmirii procesului verbal de reținere. **Aici, merită de menționat că temeiul reținerii urmează a fi expus și explicat în toate cazurile. Acesta prezintă importanță pentru ambele părți (i) reținut, pentru a-și construi strategia apărării; a conștientiza că recunoașterea vinovăției este o chestiune de demnitate, odată ce faptul a fost atestat, respectiv, a purcede la cooperarea cu autoritatea, în vederea specificării tuturor circumstanțelor (aspect care conlucrează și cu îmbunătățirea propriei situației: procedură simplificată) și (ii) formarea unui dialog viabil prin informarea imediată a persoanei reținute și realizarea unor metode amiabile, care incisiv ar permite detestarea existenței sau a inexistenței elementelor infracționale. Mecanismul utilizat trebuie să fie asistat de instrumente ca: (a) repetarea informației, (b) explicarea detaliată, (c) reamintirea unor particularități în referința unor acțiuni procesual-penale, (d) exemplificarea prin consecințe negative sau urmări pozitive. Profunzimea comunicării drepturilor active pe timpul derulării acțiunii procesuale de reținere asigură și punerea în aplicare a acestora.**

Indicatorul „reținere de facto: verbal, ulterior, în faza întocmirii procesului-verbal de reținere în formă scrisă”, reflectă o afirmație credibilă și o practică sănătoasă, care înglobează inclusiv o repetare a materialului informativ. Membrii Oficiului Avocatului Poporului consideră că etapa informării, privită în totalitate: loc, moment, modalitate, comunicator, drept un indice puternic al calității acțiunii reținerii, care nu se avântă în a realiza sarcina brută (reținerea persoanei), care nu delasă obligații pozitive în grija altor actori implicați (avocat), dar care luptă pentru echilibrarea intereselor și, care, astfel imparțial analizând atestă existența tuturor elementelor infracțiunii, a circumstanțelor care au provocat sau dimpotrivă au justificat o anumită conduită.

D2. ASIGURAREA DREPTULUI LA INFORMARE ÎN CADRUL REȚINERII:

Codul de procedură penală în art. 11 (5), art. 64 (2) (2), art. 66 (2) (2) și art. 167 (1) prevede dreptul persoanei bănuite/invinuite de a primi imediat informații cu privire la drepturile de care dispune, într-o limbă pe care o înțelege.

Prevederi similare se conțin în art. 25 alin (5) pct. (10) din Legea cu privire la activitatea poliției și statutul polițistului (nr.320 din 27.12.2012).

Codul de Procedură Penală conține prevederi generale cu privire la modul în care este informată persoana reținută privind drepturile sale, stabilind că această informație trebuie să cuprindă drepturile de care dispune persoana reținută, în conformitate cu art. 64 CPP, inclusiv dreptul de a tăcea și a nu mărturisi împotriva sa, de a da explicații care se includ în procesul-verbal, de a beneficia de asistența unui apărător și de a face declarații în prezența acestuia.

Organul de urmărire penală îi asigură bănuitalui posibilitatea să-și exercite dreptul la apărare prin toate mijloacele și metodele care nu sânt interzise de lege și aduce la cunoștință fără întârzieri persoanei reținute drepturile și obligațiile prevăzute de art. 64 din Codul de procedură penală.

Despre faptul reținerii persoanelor, angajații poliției informează procurorul de serviciu (prin telefon/viber) și notă informativă. Conlucrarea cu procurorii este bună. În cazul reținerii persoanelor anunțate în urmărire la punctele de trecere a frontierei sau de alte IP, actul de reținere este întocmit de ofițerul de urmărire penală din aria teritorială a locului de reținere. Astfel, reținerea are loc în termenul prevăzut de art. 167 Cod de procedură penală (3 ore).

Cât privește locația informării persoanei reținute despre drepturile procesuale la etapa reținerii, aceasta se realizează *la locul reținerii; la locul reținerii și în mijlocul de transport; la locul reținerii și la sediul poliției; doar la sediul poliției. După cum am menționat anterior, unicul indicator așteptat și promovat de către membrii Oficiului Avocatului Poporului devine „la locul reținerii”. De la punctul de pornire urmează a se aplica principiul „egalității armelor”. De la punctul de pornire urmează a i se garanta persoanei reținute garanțiile procesual-penale prescrise de lege.*

Angajații chestionați au susținut că persoana responsabilă de anunțarea persoanei reținute despre drepturile procesuale la reținere este *ofițerul de poliție care a reținut persoana (38%); ofițerul de poliție care a întocmit procesul-verbal de reținere (25%); ofițerul de poliție care a reținut persoana și a întocmit procesul-verbal de reținere (25%) și organul de urmărire penală (12%). Avocatul Poporului susține asupra comunicării neîntârziate, mixte, repetitive, partajate între mai mulți angajați ai poliției în vederea asigurării faptului că informația a fost receptată și întrebuințată cu puterea modificării anumitor stări de fapt. Prin efect, angajații poliției urmează a-și onora obligația pozitivă (formarea consimțământului informat) imediat purcederii la acțiunea de reținere, nepermițând provocarea unei stări de incertitudine, de nepredictibilitate, oferindu-i persoanei supuse exercițiului spațiul și timpul necesar exercitării drepturilor imutabile la obținerea unui statut procesual.*

Majoritatea angajaților au confirmat că explică reținuților drepturile procesuale la reținere și în același timp explică fiecare drept în parte. Totuși, unii au reierat că *explică la solicitare sau dacă reținutul nu le-a înțeles, fie sunt explicate și de către avocat. Amintim că drepturile nu se explică „la solicitare”, „dacă nu a înțeles imediat” „de către avocat”. Drepturile sunt relatate concomitent inițierii acțiunii procesual-penale, nemijlocit de către angajații Inspectoratului de Poliție. Acestea se reamintesc ori de câte ori se solicită. Alăturat, ofițerii de poliție le oferă spațiu de manifestare, se conformează la temeinicia unor contestări, își modifică atitudinile, repun, după caz, în drepturi persoana care a fost prejudiciată de o conduită abătută de la ordinea legală.*

Angajații afirmă că explică reținuților despre dreptul la tăcere și că se conving că ultimii au însușit acest drept prin limbaj accesibil. Unii au susținut că explică acest drept în prezența apărătorului. **Aici menționăm că, explicarea dreptului la tăcere nu poate fi amânat până la „prezentarea apărătorului”. Posibilitatea de a nu mărturisi împotriva proprie este prin sine un drept protectiv, substitutiv prezenței reprezentatului convențional. Or, persoana reținută alege a nu**

declara până la ivirea în sediul poliției a avocatului său. Necomunicarea substanței unui astfel de drept, privează persoana de propriile instrumente de apărare.

Angajații poliției susțin că reținuții recurg *destul de des, deseori sau uneori* la dreptul de a tăcea. În același timp, majoritatea angajaților susțin că explică reținuților despre dreptul la tăcere/ drepturile procesuale și se asigură că aceștia au înțeles esența acestuia prin *semnătură; prin înmânarea înscrisului de marcare a drepturilor și obligațiilor; contra semnătură și în prezența avocatului; în actul de reținere; prin obiecții sau demersuri marcate în procesul verbal de reținere sau prin aplicarea semnăturii în actul reținerii.*

Echipa de vizită a observat atât în incinta IP, cât și în incinta izolatorului informații cu privire la drepturile persoanelor reținute, inclusiv *scrisorile de drepturi transmise de Fundația Soros Moldova.*

D3. ASIGURAREA DREPTULUI LA INFORMAREA RUDELOR DESPRE REȚINERE:

Angajații OAP au fost asigurați, că rudele sunt informate cu privire la reținere potrivit art.173 (alin.1) din Codul de procedură penală al R. Moldova. Informarea este efectuată de către ofițerul de serviciu sau ofițerul de urmărire penală prin mijloacele de comunicare personale/unității de gardă sau de către persoana reținută, fie ruda este informată direct la momentul reținerii. Datele de contact a persoanei contactate sunt incluse în procesul-verbal de reținere. La fel, majoritatea au enunțat că nu au existat temeiuri de a amâna înștiințarea rudelor sau a terțelor persoane despre reținere.

D4. ASIGURAREA DREPTULUI LA AVOCAT:

În r-l Călărași activează 7 avocați ce prestează servicii gratuite garantate de stat. Cooperarea cu avocații este bună. Aceștia se prezintă la solicitare, inclusiv în perioada nopții, susțin angajații IP.

Potrivit angajaților chestionați, avocații se prezintă de la *imediat la 30 min*, iar uneori *greu*. Unii au afirmat că printre primele acțiuni realizate de avocați sunt *discuții confidențiale cu persoana reținută (40%), se informează despre temeiurile reținerii (13%) sau se familiarizează cu materialele cauzei*

(25%). Toți au confirmat că comportamentul avocaților este *bun, colegial, satisfăcător sau pozitiv*. Actul reținerii este întocmit, de regulă în prezența *persoanei reținute și apărătorului (37%), organului de urmărire penală și apărătorului (25%) și persoanei reținute, apărătorului și serviciului escortă (38%)*. 87% din chestionați au declarat că avocații / reținuții nu obiectează asupra reținerii, ceea ce în opinia Ombudsmanului este îngrijorător. **Avocatul Poporului amintește că obiectarea conținutului procesului-verbal de reținere urmează a fi în toate cazurile o opțiune declarată, efectivă, nelimitată tuturor participanților la acțiunea de reținere. Recurgerea la un astfel de mijloc de apărare asigură atestarea defecțiunilor, înlăturarea acestora, repunerea în drepturi, repararea prejudiciilor cauzate astfel în vederea atingerii aplicabilității principiului egalității armelor în proces.**

Majoritatea angajaților au susținut că nu au ridicat explicații / declarații de la reținut de până la sosirea avocatului. Totuși, unii au menționat că au realizat audieri în lipsa avocatului, inclusiv cu acordul reținutului. **Amintim că dreptul la apărare nu trebuie să rămână o facultate declarativă, ci una aplicată pe larg, respectată și promovată de către exponenții autorității. Prezumția nevinovăției este activă până la pronunțarea unei hotărâri definitive. Bănuitul beneficiază de toate mijloacele legale în vederea construirii apărării. Administrarea vicioasă a probelor prin tehnici de supunere, nerecunoscute științific, sau altfel spus prohibite de legislația procesual-penală poate să se soldeze cu excluderea acestora din masa probatorie.**

D5. ASIGURAREA DREPTULUI LA INTERPRET/ TRADUCĂTOR LA REȚINERE:

IP Călărași nu dispune de interpret și traducător (nu are nici contracte cu birourile de traduceri). Majoritatea chestionaților au menționat că percep maniera identificării limbii pe care persoana reținută o posedă prin *dialog*. Aceștia au afirmat că nu au existat cazuri de rețineri a unor persoane străine sau cu dizabilități intelectuale, etc. În aceste cazuri, aceștia cunosc că trebuie să apeleze la serviciile unui traducător. **Deși nu au reținut străini, în prezența unui exercițiu abstract, unii dintre polițiști afirmă că ar fi supuse traducerii doar: procesul-verbal de reținere și procesul-verbal de aducere la cunoștință a drepturilor și a obligațiilor persoanei reținute. Avocatul Poporului nu admite o asistență parțială. Mai mult, Ombudsmanul nu tolerează eludarea traducerii actului de reținere considerat a fi solicitat în mod prioritar de-o posibilă contestare.**

D6. ASIGURAREA DREPTURILOR LA REȚINERE A MINORILOR:

IP Călărași nu dispune de funcția de psiholog. În situațiile de reținere a minorilor se apelează la serviciile de asistență psihologică de la Centrul de Sănătate Prietenos Tinerilor „Vita-Longa” din Călărași disponibili doar în zilele de lucru. În 2020, IP Călărași a reținut 2 minori.

D7. ASIGURAREA DREPTULUI LA EXAMINARE MEDICALĂ LA REȚINERE:

IP Călărași dispune de funcția de feldcer doar pe 0,5 salariu. La momentul vizitei, feldcerul se afla în autoizolare la domiciliu, cu suspecție de îmbolnăvire de COVID-19. Din acest motiv, nu au putut fi examinate documentele medicale ale reținuților, precum și registrele de evidență.

Angajații chestionați au menționat că apelează la serviciul de urgență 112 sau la IMSP Spitalul raional Călărași pentru examinarea reținuților. În **Registrul de scoatere a deținuților din celulă** există mențiuni despre escortarea reținuților la instituțiile medicale din oraș. Durata vizitei este de 20-30 min, timp în care se presupune că reținuților le-a fost acordată asistență medicală.

Examinarea medicală a reținuților are loc în cabinetul medical din izolatorul instituției:

Foto_OAP_cabinetul medical_IDP Călărași_09/12/2020

Potrivit art. 56 și 57 din Codul european de etică al poliției, unitățile de poliție trebuie să asigure siguranță, sănătate, igienă și hrană corespunzătoare persoanelor încarcerate în perioada în care acestea se află în custodia lor. De asemenea, persoanele private de libertate vor avea dreptul de a beneficia de consultația medicală efectuată de un doctor la alegere, oricând este posibil, precum și de a înștiința o terță persoană cu privire la privarea de libertate și de a avea acces la asistență juridică.

Menționăm că potrivit normelor Comitetului European pentru prevenirea torturii, examinarea medicală a deținuților plasați în custodia poliției reprezintă una din cele trei garanții fundamentale împotriva relelor tratamente. Medicul trebuie să consulte și să examineze fiecare deținut cât de repede posibil după admiterea acestuia în instituție și după aceasta să-l examineze, în caz de necesitate, cu scopul de a descoperi boli fizice sau psihice și a lua toate măsurile necesare; a separa deținuții bănuși de existența unor boli infecțioase sau contagioase; a depista defectele fizice sau psihice care ar putea dăuna procesului de reabilitare și a determina capacitatea fizică de lucru a fiecărui deținut (SMR, Regula 24).

E. ESCORTAREA ȘI TRANSPORTAREA REȚINUȚILOR:

IP Călărași dispune de mijloc de transport nou și special amenaj, aflat în gestiunea Serviciului detenție și escortă. Reținuții sunt escortați în instanță sau la izolatorul de urmărire penală al Penitenciarului nr.13 Chișinău. Condițiile de transportare a reținuților sunt bune.

F. CONDIȚIILE DE DETENȚIE

Izolatorul se află în subsolul clădirii IP Călărași și dispune de 4 celule funcționale (7 sistate) ce poate asigura detenția a 11 persoane.

Foto_OAP_hol_celula_IDP Călărași_09/12/2020

Foto_OAP_celula_IDP Călărași_09/12/2020

În celule, persistă igrasie și umezeală. Viceurile nu sunt delimitate de restul celulei, respectiv nu este asigurată intimitatea. Menționăm că comparativ cu vizita precedentă (2017), starea igienică este mai bună, spațiile de detenție erau curate, existau păături și lenjerie de pat. Are loc aerisirea periodică a spațiilor, precum și prelucrarea cu soluții de clor. În izolator au fost deținute 48 persoane, dintre care 1 femeie și 2 minori.

Izolatorul este asigurat cu încăpere amenajată cu o baie, de tip duș unde se află și veceul. Persistă miros greu suportabil, umeditatea foarte mare. Este acces centralizat la apă caldă numai în sezonul rece. Condițiile sanitaro-igienice sunt nesatisfăcătoare:

Foto_OAP_baie_wc_IDP Călărași_09/12/2020

Foto_OAP_curte de plimbări_IDP Călărași_09/12/2020

G. INCIDENTE/ABUZURI/ RELE TRATAMENTE

Potrivit, *Registrului de evidență a recepționării și transmiterii plângerilor, declarațiilor sau altor informații despre pretinse fapte de tortură, tratament inuman sau degradant*, datat din 2016, există mențiuni despre 4 cazuri despre abuzuri la reținere (*agresați fizic de echipajul poliției la domiciliu; lovire cu piciorul de către polițist în mijlocul de transport cu accidentarea șoferului; agresare fizică*

de către polițistul de sector în public aflat în stare de ebrietate; agresiune fizică de către polițist) fapt despre care au fost informați procurorii responsabili.

H. CONSTATĂRI/ RECOMANDĂRI:

- A. Condițiile materiale din izolatorul de detenție **nu sunt conforme** standardelor minime de detenție. **Izolatorul urmează a sistat. Detenția în continuare a persoanelor (inclusiv pe durata de 7 zile) poate fi considerată drept o formă de tratament inuman sau degradant;**
- B. Condițiile de muncă/ activitate ale gardienilor, biroul de examinare medicală din izolator sunt **inadmisibile**.
- C. De jure, angajații poliției chestionați susțin că respectă prevederile legale cu privire la reținere și asigurarea drepturilor fundamentale la reținere;
- D. De jure, termenul procedural de 3 ore pentru prezentarea temeiurilor de reținere se respectă, deși unii ofițeri susțin că acest termen este unul insuficient și poate dăuna calității actului de reținere, precum și descoperirii faptei, etc.
- E. Nici avocații și nici reținuții nu contestă reținerea și procesul reținerii;
- F. Reținuții recurg *destul de des, deseori sau uneori* la dreptul de a tăcea;
- G. Lipsa unei camere speciale pentru audierea martorilor minori și/sau reținuților minori creează impedimente în asigurarea drepturilor fundamentale ale categoriei respective;
- H. Lipsa unității de psiholog, pedagog creează impedimente în asigurarea drepturilor la reținere pentru minori. Trebuie să existe o procedură clară cu privire la cooperarea cu actorii respectivi din cadrul CSPT/ sau alte organizații;
- I. Lipsa unui buget pentru traducătorii de limbi străine ar putea crea dificultăți în exercitarea dreptului la interpretare și traducere în cazul reținerii unor persoane străine/ solicitante de azil;
- J. A asigura examinarea medicală a tuturor reținuților/ deținuților plasați în IDP. Reiterăm că examinarea medicală a deținuților plasați în custodia poliției reprezintă una din cele trei garanții fundamentale împotriva relelor tratamente. Medicul trebuie să consulte și să examineze fiecare deținut cât de repede posibil după admiterea acestuia în instituție și după aceasta să-l examineze, în caz de necesitate, cu scopul de a descoperi boli fizice sau psihice și a lua toate măsurile necesare; a separa deținuții bănuși de existența unor boli infecțioase sau contagioase; a depista defectele fizice sau psihice care ar putea dăuna procesului de reabilitare și a determina capacitatea fizică de lucru a fiecărui deținut;
- K. A se asigura că feldcerul izolatorului îndeplinește fișele de examinare la fiecare deținut plasat sau scos din celulă, inclusiv registrul de evidență a stării sanitare și a dezinfectărilor în IDP, registrul de evidență a maladiilor infecțioase în IDP și registrul de evidență a cazurilor de aplicare a leziunilor corporale/ traumatisme/ automutilări, declararea grevei foamei în IDP;
- L. Registrul de evidență a recepționării și transmiterii plângerilor, declarațiilor sau altor informații despre pretinse fapte de tortură, conține 4 însemnări cu privire la abuzuri în stradă din partea angajaților poliției în 2020, ambele informații remise procuraturii Călărași.

Urmare, a constatărilor în perioada vizitei, conducându-ne de prevederile art.24 a Legii nr.52/2014 cu privire la Avocatul Poporului (Ombudsman):

PROPUNEM:

- 1) A lua act de constatări și concluziile Raportului de vizită la IP Călărași din 09/12/ 2020;
- 2) A plasa raportul pe site pentru informare și remiterea acestuia către IGP și IP Călărași;
- 3) A include constatări respective în Raportul tematic al Avocatului Poporului, privind situația persoanelor reținute și aflate în custodia poliției.

Executor:

Aladin LOZAN,

Consultant, Direcția prevenirea torturii OAP

/ semnat /

Coordonat:

Alexandru ZUBCO,

șef Direcție, Direcția prevenirea torturii OAP

/ semnat /